

ÇOCUKLARLA “ÇEVİRİMİÇİ SÖZ KÜÇÜĞÜN” Eğitimciler için Etkinlik Yönergesi

Başlarken...

2020 yılının Şubat ayından itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını nedeniyle; çocuklarla yüz yüze yapılan çalışmalarda kullanılan bazı eğitim materyallerimizi çevrimiçi ortama taşındık.

Bu çalışmalardan bir tanesi de çocukların gündelik yaşamlarından örnek olaylar yardımıyla kendi hakları üzerine düşüncelerini, tartışmalarını ve öğrenmelerini amaçlayan ve 2009 yılından beri çocuklarla çalışan eğitimcilere ve kurumlar aracılığıyla çocuklarla buluşan eğitim materyallerinden Söz Küçüğün kutu oyunu oldu. Oyun ile ilgili daha fazlasını öğrenmek için [tıklayınız](#).

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü ve 10 Aralık İnsan Hakları haftasının yaklaştığı bu zamanlarda çocukların hakları ile ilgili farkındalık kazanmasını çevrimiçi ortamda sağlamak için; Söz Küçüğün kutu oyununun materyalleriyle dijital ortamda kullanılabilen çevrimiçi bir etkinlik geliştirdik. Etkinliğin uygulanmasını kolaylaştırmak için öğretmenlere ve çocuklarla çalışan eğitimcilere yönelik aşağıdaki yönergeyi hazırladık. Bu yönergeyi geçen yıl “Söz Küçüğün, Oyun Herkesin” projesi kapsamında çocukların danışmanlığında hazırladığımız [etkinlik kitabından](#) uyarladık. Sizler isterseniz aşağıdaki yönerge ile isterseniz bu etkinlik kitapçığındaki etkinliklerden uyarlamalar yaparak çocuklarla hakları üzerine konuşabileceğiniz çevrimiçi etkinlikler yapabilirsiniz.

Aşağıdaki yönergedeki uygulamanın ilk olarak çevrimiçi sınıf ortamında deneyimlenmesini sağlayarak geri bildirim almamız için imkan yaratan Darüşşafaka Eğitim Kurumları'na, öğretmenlerine ve beşinci sınıf şubelerinde oyunu oynayan tüm öğrencilere çok teşekkür ederiz.

Yönerge ve uygulama ile ilgili geri bildirimlerinizi cocukcalismalari@bilgi.edu.tr mail adresine iletmenizi rica ederiz.

Keyifli geçecek etkinlikler dileriz...

BİLGİ ÇOÇA, Kasım 2020

“Çocuklarla Çevrimiçi Söz Küçüğün” Etkinliği

Amaç-Hedefler:

- Çocukların insan hakları ve çocuk hakları hakkında bilgi sahibi olmasını desteklemek
- Çocukların gündelik yaşamlarında karşılaştıkları olaylar ile haklar arasında ilişki kurmalarını sağlamak

Hedef Kitle: 9-12 yaş grubu

Malzemeler:

- Hak Kartlarının içeriğinin yazılı olduğu .pdf dosyası(İndirmek için [tıklayın.](#))
- Etkinlik için hazırlanan örnek .ppt dosyası (İndirmek için [tıklayın.](#))
- Olay kartı şablonları (Örnek .ppt sunumun son sayfasında bulabilirsiniz)

Süre: 40 dakika

Etkinlik 3 adımdan oluşmaktadır: 1. Etkinliğe Hazırlık Çalışması 2. Çevrimiçi Etkinlik 3. Takip Etkinliği

1. Çocuklar için Etkinliğe Hazırlık Çalışması (isteğe bağlı)

Etkinlik öncesinde çocuklara Söz Küçüğün Kutu Oyunu hak kartlarının toplu olarak yer aldığı ve [buradan](#) indirebileceğiniz pdf dosyası gönderilir. Çocuklardan bu hak kartlarının içeriğini okumaları ve içinden seçtikleri bir kartta yazan hak maddesi ile ilgili bir çizim/görsel çalışması yapmaları istenir. Çocuklara etkinlik sırasında çizdikleri görsellerini yanlarında bulundurmaları söylenir.

2. Çevrimiçi Etkinlik (40 dk.)

Hak Kartları ile Tanışma (15 dk)

1. Eğitici çocuklara gönderdiği hak maddelerini inceleyerek görsel üretilen üretilmediklerini sorar. Çocuklara “Hakları görselleştirmek kolay mıydı zor muydu?” diye sorarak cevap vermek isteyen 2-3 çocuktan yanıt alır.
2. Birazdan ekranda bazı görseller paylaşacağını, bu görsellerin onlara gönderilen hak kartlarından hangisinin görseli olabileceğini tahmin etmelerini istediğini söyler. Eğitici sunum üzerinden sıra ile hak kartlarının görsellerini gösterir. Cevap vermeye gönüllü olan 1-2 çocuktan tahmin aldıktan sonra; yansıttığı görselin ön yüzünün olduğu kısmı ekranda paylaşır. Görselin hangi hak ile eşleştiğini söyleyerek hak kartının altındaki açıklamaları okur. Her hak kartı açıldıktan sonra “Bu hak kartı ile ilgili çizim yapan oldu

mu?” diye sorar. Çizim yapanların çizdiklerini paylaşmalarını, göstermelerini ya da tarif etmelerini ister.

3. Sunumda yer alan tüm görseller tamamlandıktan sonra çocuklara “Peki burada konuşmadığımız başka hangi haklar vardı?” diye sorularak henüz konuşulmamış hak kartlarının sadece isimleri sayılabilir.

Uygulayıcılara İpuçları

- *Katılımcı çocuklar arasında görme engelli biri varsa ya da herhangi bir şekilde ekranı göremiyorsa görsel eğitimci tarafından betimlenir.*
- *Hak Kartları ile tanışma etkinliği çocukların haklar üzerine düşünmesini kolaylaştırmayı hedeflemektedir. Görselleri hak kartları ile eşleştirmek için çocuklardan tahmin alındığında; yaratıcı düşünmeyi teşvik edecek şekilde bu tahminlerin doğrusu/yanlışı olmadığı; ancak bu oyunda görsellerin bu haklarla ilişkilendirildiği açıklaması yapılır.*
- *Çocukların tahminleri ile hak kartları eşleşmezse; çocuklara “Neden bulamadınız? ve “Siz olsanız bu kartı nasıl çizerdiniz?” gibi açıcı sorular sorulabilir.*
- *Hazırladığımız sunumda; etkinlik için belirtilen süreyi göz önünde tutarak 8 hak görseline yer verdik. Süreyi verimli kullanmak amacıyla sunumda üzerinde durmak istediğiniz hak kartlarını azaltabilir ya da [buradan](#) ekleyerek artırabilirsiniz.*

Olaylar! Olaylar! (20 dk)

1. Sınıf dört gruba bölünür. Her grupta kimler olduğuna dair aşağıdaki gibi bir tablo paylaşılır. Aşağıda yaklaşık 24 kişilik bir sınıf üzerinden ilenlenmiştir.

Örnek Tablo (siz kendi grubunuza göre uyarlayabilirsiniz)

	1. Grup	2. Grup	3. Grup	4. Grup
1. Tur	Ayşe	Zeynep	Emre	Ahmet
2. Tur	Derin	Semih	Tuğba	Deniz
3. Tur	Sevgi	Damla	Can	Didem
4. Tur	Ceylan	Burak	Defne	Gül
5. Tur	Fatih	Hale	Yeşim	Pamir
6. Tur	Toprak	Mehmet	Orkun	Neşe

2. Her turda gruptan bir kişinin oyuna katılacağı söylenir. Çocukların tur sırasında aynı anda cevap vermesinin önüne geçmek için isimleri söylenerek cevap istenir. Her çocuğa bir soru sorulduktan sonra tekrar başa dönülür.

3. Oyun sırasında bir turuncu olay kartı, bir mavi olay kartı olacak şekilde sorular değiştirilir.

Turuncu olay kartları için yönerge

4. Çocuklara turuncu olay kartındaki durum okunur.
5. “Bu durum karşısında ne dersin?” sorusu için hazırlanmış iki cevap okunur ve seçmeleri istenir. Bu cevap alınır ve diğer soruya geçilir.
6. Ardından; “Bu durum hangi hak kartları ile ilişkilidir?” diye sorularak bu durumun hangi hak ile ilişkili olduğuna dair cevaplar alınır.
7. Kısa bir süre tanıldıktan sonra çocuklardan isimleri okunarak cevapları alınır.
8. Olay kartının ön yüzü gösterilir. Hakları koruyan cevabı veren gruplara 5 puan verilir. Durumun hangi hak kartı ile ilişkili olduğunu bilen gruplara ek 5 puan daha verilir ve durum ile ilgili konuşulur. Bu şekilde en az 3 turuncu olay kartı sorulur.

Mavi olay kartları için yönerge

9. Çocuklara mavi olay kartındaki durum okunur.
10. “Bu durum karşısında ne yaparsın?” sorusu için hazırlanmış üç cevap okunur ve seçmeleri istenir. Bu cevap alınır ve diğer soruya geçilir.
11. Ardından; “Bu durum hangi hak kartları ile ilişkilidir?” diye sorularak bu durumun hangi hak ile ilişkili olduğuna dair cevaplar alınır.
12. Kısa bir süre tanıldıktan sonra çocuklardan isimleri okunarak cevapları alınır.
13. Olay kartının ön yüzü gösterilir. Verilen cevapların yanında yazan puanlara göre gruplara puan dağıtılır. Hakları koruyan cevabı veren gruplara 5 puan verilir. Durumun hangi hak kartı ile ilişkili olduğunu bilen gruplara ek 5 puan daha verilir ve durum ile ilgili konuşulur. Bu şekilde en az 3 mavi olay kartı sorulur.

Uygulayıcılara İpuçları

- *Etkinlik sırasında çocuklardan işbirliği teklifi gelirse gönüllü olan çocuklara puan kaydı tutturabilirsiniz.*
- *Çocukları gruplara ayırmanın ve grup tablosunu takip etmenin akışı olumsuz etkileyeceğini düşünüyorsanız; etkinliğin bu kısmını her turda daha önce soru cevaplamayan çocukların isimlerini söyleyerek yürütebilir; böylece tüm çocuklara rekabet yaratmadan söz hakkı verebilirsiniz.*
- *Etkinlikte puanlama yapmak istemiyorsanız olay kartlarını tüm sınıfa sorup cevap vermeye gönüllü olan birkaç öğrenciden yanıt alabilirsiniz.*
- *Olay kartlarındaki durumlar etkinliği uygulayacağınız katılımcı çocuklar için risk içeriyorsa; [burada yer alan](#) uygun durumlarla değiştirebilirsiniz.*
- *Elinizde Söz Küçüğün kutu oyunu varsa oyundaki kartlardan esinlenerek sunumdaki boş şablonlara yeni durum kartları yazabilirsiniz. Başka durum kartları için cocukcalismalari@bilgi.edu.tr adresinden bize yazabilirsiniz.*

Değerlendirme(5 dk)

Çocuklara mentimeter ya da google form gibi uygulamalar üzerinden link göndererek ya da etkinlikten zaman ayırarak etkinliğin değerlendirmesine dair aşağıdaki iki soruyu cevaplamalarını isteyin:

- Etkinlik nasıl geçti? (derecelendirmeli)
- Etkinlikten aklında neler kaldı? (kelime bulutu, açık uçlu)

3. Takip Etkinliği / Ek Çalışma (isteğe bağlı)

Çocuklara sunumun son sayfasında yer alan; bir turuncu bir de mavi olay kartı şablonunu gönderin. Her çocuğun bir turuncu bir de mavi olay kartı hazırlamasını isteyin. Örnek olması için oyunda kullanılan bir turuncu kartı ve bir mavi kartı önceden çocuklarla paylaşılabilirsiniz.